

ami számomra lehetőség, felelősség és kötelesség, az az olvasóknak olyan épülést jelentő örömforrás lesz, ami látni, érezni, gondolkodni – egyszóval élni segít.

A hittel és tisztességgel végzett munka oltalmazó derűjével és jó fényeket remélő áldáskívánással köszöntöm a lap minden kedves olvasóját.

Ködöböcz Gábor
főszerkesztő

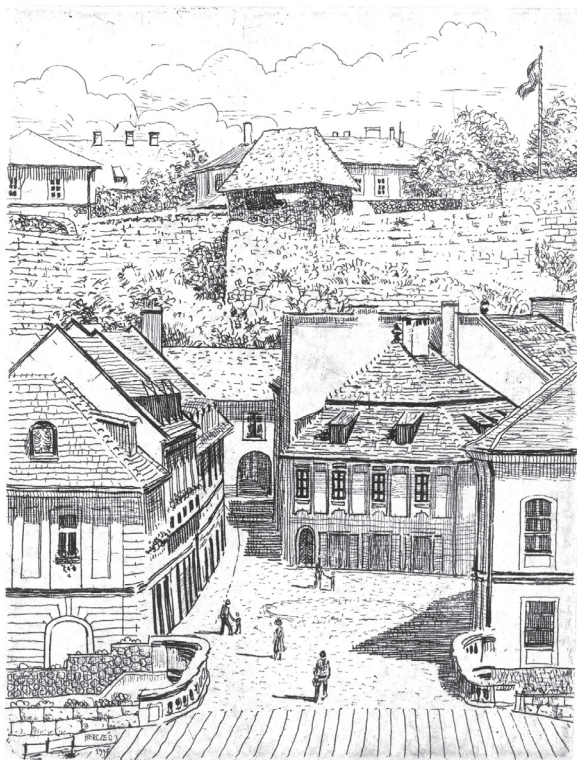
Gál Elemér

Naplótöredékek Egerről

Sok író és költő elment innen, hogy országos elismerésben részesüljenek. Egyedül Gárdonyi maradt itt és Kapor Elemér. Ők találtak itt valamit, amiért itt maradtak, és vállalták a sorsot. Egyikük sem itt született. Talán ezért? Vagy valami más tartotta itt őket? Az emberek semmiképpen sem. Itt mindenki a maga dolgával van elfoglalva. Hanem, a tornyok! Azok nem. A tornyok, a régi boltíves kapuk, templomok, barokk épületek, a városfal, a vár, és ami alatta elterül, az egyenként szól az emberekhez. Szólnak vagy inkább beszélnek? Nem. Inkább csak néznek. Ránk tekintenek hallgatagon és csendesen. Mi is nézzük őket, és a nagy várakozó csendben hangokat hallunk. Valaki beszél, szól hozzánk. Egy ismeretlen hang, messziről és mélyről, de halljuk. Érezzük, hogy belülről jön, megindul valami lelünk mélyéről, és tör felfelé. Már nem is szavak, csak gondolatok. Hangtalan beszéd, de érthető s világos. És azon kapjuk magunkat, hogy bennünk szólal meg a hang. A mi hangunk. És jönnek a hangtalan szavak a boltívek alól. A templomokból, a várfalak mögül, mindenünnen tódulnak felénk – megállíthatatlanul. és mi úgy érezzük, hogy a néma kövek és falak beszélnek helyettünk. Nyüzsögnek, mint az emberek az utcán. Ahogy az egyetemnek készült Líceum laterna magica panorámatornyából eleven képekben mozog a város alattunk, úgy beszélnek hozzánk a falak, az utcák, épületek. A mi nyelvünkön. Úgy szólnak mindenkéhez, ahogyan várják a szót. A hiányzót. Ezért szeretik ezt a várost, és ezért tér vissza mindenki boldogan egy időre. Itt kerülnek össze a széttöredezett szavak, itt találja meg helyét mondatban a szó, itt fogja meg a közömbös egri ember valaki kezét, amikor éppen elesne, itt alakul egyesület, amikor sokakat szorongat a magány, itt hagyják az írókat, hogy írja meg a könyvet, de akarják látni, hogy tényleg megírta-e, és ha igen, akkor büszkének rá, hogy mégis csak jó valamire ez az Eger. Talán ezért is drága város.

Eger épületeinek titka a hallgatás. Nagy dolgokat tudnak, de hallgatnak. Csak hozzáértő tud olvasni belőlük. A falakból, kövekből, vagy a homlokzat díszeiből. Minden épület egy történet építőjéről, de azok is mesélnek, akik benne laktak. Jóllehet a titkot a mesterek építették bele, ahogyan rakták a köveket, és formát adtak az egésznek. A legkisebb barokk, rokokó cikornyában, egy finom csigavonal hajlatában ott rejtőznek suttogó szavak, boldog kacagások, vágyakozó sóhajok, megrázkódtató zokogások – bennük a teljes élet. Még a hulló vakolat is mesél. Csak vegyünk fel egy darabot tenyerünkbe, hogy közelről lássuk, és akkor elmond valamit nekünk, ami megszólal bennünk. A mi hangunk, de amit mond, az nem rólunk szól. Sokan éltek előttünk hasonló vágyakkal, örömmel és bánatokkal. De a régi épületek állanak. És ha leomolnak a falak, újak épülnek. Megint emberek lakják.

Minden régi épület rejtett történelme azoknak, akik akkor éltek. Másképp rakták a falakat, más célokat szolgáltak, az építmények alakja, díszítése úgy kerekedett, ahogyan nekik tetszett, hogy szép legyen. Ebben a szépben volt elrejtve lelkük. Amit és ahogyan szerettek, abból rajzolódik ki az őket átfogó élet.

Herczeg István rézkarca